N°. 31. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 6 *Februarij.*

LATERE BERIGTEN, DER VORIGE COURANTE

BRUSSEL. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren is de heer *H. de Brouckere* teruggekomen op zijn vroeger aan de kamer gedaan voorstel betrekkelijk de afschaffing der doodstraf. Door de grootste meerderheid der leden was toenmaals tot het in overweging nemen van het voorstel besloten, doch de heer *de Brouckere* had bij de sectien daarop niet speciaal aangedrongen, zijnde dat de ter dood veroordeelingen dagelijks door den koning in andere min zwaardere straffen gewijzigd werden. Sedert echter was men niet alleen tot de doodstraf teruggekomen, maar werden dezelve, als pf men er roem op droeg, zelfs openbaar door den *Moniteur* bekend gemaakt, ten einde als 't ware eene zoo schrikverwekkende daad door het geheele land zou gedeeld worden. In deze gesteldheid van zaken dan, en na hetgeen deswegens in den senaat gezegd was, zag hij zich genoodzaakt zijn vroeger gedaan voorstel te herhalen, en berigte hij den minister dat hij hem binnen kort het aanzoek zou doen, dat deszelfs ambtenaren hem met de noodige inlichtingen ter zake mogten bijstaan. De minister van justitie, *Ernst*, beklaagde zich, in antwoord op de gezegden van den heer *de Brouckere*, dat het hem zeer smartelijk had gevallen het zwaard der doodstraf te moeten toepassen, doch zeide dat hij daarmede eenen hem zwaar wegenden pligt had vervuld, en slechts aan de stem van zijn geweten, nu zoowel als vroeger, vóór dat hij aan het bestuur was, had voldaan. De kamer besliste tusschen, dat zij met het vroegere voorstel van den heer *de Brouckere* niet meer belast was, waarop deze zeide een nieuw te zullen aanbieden. — Het overige der zitting was aan de verdere discussie van het budget der publieke schuld gewijd.

De belgische senaat heeft eergisteren het budget van justitie aangenomen.

— De belgische bladen melden thans, dat de toekomstige pauselijke gezant in België zal zijn, de heer *Pascal Grizzi*, tegenwoordig zaakgelastigde te Turijn.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 98½, ⅝; Nat. renten 80; Sp. perpet. 45,45⅝; 3 pCt. 25⅝, ⅜; Cortes 41½.

De Londensche berigten over België loopen tot den 1sten Februarij, doch houden niets bijzonders. — Ter beurze van den 31sten waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 92¼; Ned. 2½ pCt. 55; Cortes 55; Portugal 92⅞; Braz. 84.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Februarij.

Het ministerieel avondblad deelt heden de volgende telegrafische depeche van de Spaansche grenzen mede:

» Op den 25sten heeft de koningin regentes de demissie van den generaal *Llander* aangenomen.

» Het ministerie van oorlog is ad interim aan den heer *Martinez de la Rosa* opgedragen.

» Te Madrid was alles bij voortduring rustig.

» Het tweede regiment ligte infanterie zet den togt naar Navarre voort, zonder eenige wanorde."

— Men wil tevens bijzondere berigten uit Madrid tot den 28sten hebben, volgens welke de bevolking zich geheel aan de vastenavonds-vermakelijkheden overgaf, zonder meer over het voorval van den 18den te denken. De discussien over dat onderwerp in de kamer van afgevaardigden hadden geen beslissend resultaat opgeleverd. Men meende dat de koningin-regentes het ministerie van oorlog den generaal *Valdez* had aangeboden, die te Valencia het bevel voert, en bij het leger zeer bemind moet zijn. Het reserve-korps dat in de omstreken van Burgos wordt bijeengetrokken, zoude volgens sommigen met den eersten Maart niet minder dan twintigduizend man sterk zijn.

— Het *Journal des Débats* deelt heden eene volledige lijst mede van de nieuwe verkiezingen in Engeland. Het getal der tory's wordt op 327, dat der behoudende whigs op 62, en dat der hervormers op 329 begroot.

— De heer *de Talleyrand* heeft genoegzaam dagelijks conferentien met den koning. De generaal *Sebastiani* was gisteren daarbij tegenwoordig en zal volgens het *Journal des Débats*, binnen weinige dagen naar Londen vertrekken.

— Het schijnt dat men ernstig bedacht is, om in de westelijke departementen de [illegible] van groote wegen en andere werken van openbaar nut te bevorderen. Het ministerie heeft een naauwkeurig verslag gevraagd van het aantal manschappen dat tot dit einde aan den gewonen actieven dienst zoude kunnen worden onttrokken.

— Heden (2 *Februarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kopt. 108,20; op tijd 108,35; 3 pCt. kont. 77,93; op tijd 78,25; Hal. kortkont. 94,90; op tijd 95,25; Sp. [illegible]; 3 pCt. [illegible]; Cortes 42⅝.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Februarij.

Bij Koninklijk besluit is bepaald geworden, dat voortaan het havengeld van Vlieland voor de visschers-vaartuigen zijn zal een gulden per jaar, en voor de andere schepen 50 cents in de vijf etmalen.

— Volgens berigt van den Helder is Zr. Ms. brik *de Snelheid*, kapt.-luit. *Ferguson*, den 3den dezer uit zee in Texel terug gekomen.

— Uit Leiden bebrijft men dat op aanstaanden maandag, den 9den dezer, de rector-magnificus van de hoogeschool aldaar, de hoogleeraar *J. C. Broere*, zijne waardigheid, met het houden eener plegtige redevoering zal nederleggen; bij welke gelegenheid door denzelven de uitdeeling zal geschieden der eerebliken, aan de schrijvers der bestgekeurde antwoorden op de prijsvragen, welke in februarij 1834 door de respective faculteiten waren uitgeschreven.

— Te Schiedam is dezer dagen door een zestal aanzienlijke burgers, aan wier hoofd zich de burgemeester bevindt, uitgegeven een plan van deelneming aan eene onderneming, strekkende, om, onder bestuur van gezegde heeren, ook te Schiedam, te bouwen, uit te rusten en in de vaart te brengen eenen Oost-Indiëvaarder, en alzoo voor Schiedam, bij de tegenwoordige kwijning van andere takken van bestaan, was het mogelijk, eene nieuwe bron van welvaart daar te stellen. De deelneming is, eene heilbe de patriottische gezindheid der ingezetenen van Schiedam, onmiddellijk gevolgteekend, en voorts door de stad, ten behoeve dier onderneming, ten koste der haven, aan de rivier een stuk buiten-grond in erfpacht uitgegeven; ten einde aldaar eene bekwame scheepstimmerwerf te stichten, terwijl daar nabij, door de directie, nog een stuk buitengrond moet zijn aangekocht, om daaruit de specie te graven, benoodigd om aan de te maken werf den verlangden vasten grond te geven. Het te maken gat schijnt men wijders voornemens om, bij opkomende vorst, gegaan en dergelijk, ten wijk- en ligplaats te willen doen strekken voor een op stroom liggend schip.

— Uit Middelburg wordt van den 2den dezer gemeld: Gisteren is ter reede van Vlissingen gearriveerd het barkschip *de Onderneming*, kapt. *H. Eeltjes*, van Batavia voor deze stad.

Zoo verblijdend dit berigt is, zoo bedroevend is het te melden, dat een ander onzer schepen, de *Mercurius*, kapitein *H. B. Esink*, geladen met koffij, suiker en kindrettingen, op zijne terugreis van Batavia en Padang naar deze stad, op de reede van St. Mary, een der Sorlinga of Scilly-eilanden, door een hevigen storm uit den N. W., welke spoedig tot een orkaan is overgegaan, van zijne ankers geslagen zijnde, op de rotsen is gedreven en totaal verongelukt. Al het volk is gelukkig gered en gezond, bij het gemis van alles, de noodige verzorging.

— In een der Javasche Couranten, hier laatstelijk te lande ontvangen, vindt men een berigt van het treurig uiteinde der Noord-Amerikaansche zendelingen *Henry Lyman* en *Samuel Munson*, in de Battalanden, bepoorden Tappanoelie, aan het Atchinesche Rijk grenzende. Beide waren van Batavia naar Padang en in het begin van juny over Nias naar Tappanoelie vertrokken, met het doel, om in de genoemde landen door te dringen; eene onderneming, die hun, op grond van de bekende woestheid van den volksstam, dien zij zich voorstelden te bezoeken, van onderscheiden kanten, herhaaldelijk en dringend, doch te vergeefs, werd afgeraden. Den 28sten der gemelde maand bevonden de reizigers zich op weg naar de kampong Sakka, tot de bedeelde landen behoorende, en werden zij halver weegs van daar nog door vijf gewapende Batta's aangesproken, die hun, onder vermeerdering dat hij en zij verder doordringen hun leven gevaar zou loopen, den wolgemeenden raad gaven om terug te keeren. De togt werd evenwel, onder het uitreiken van eenige geschenken, voortgezet, doch de reizigers zagen zich weldra, des namiddags omstreeks vier uur, door eene gewapende bende der Batta's, van ongeveer twee honderd man, aangevallen, en de beide zendelingen, benevens een hunner bedienden, onderging het afgrijselijke lot van door de kaannibalen vermoord en opgegeten te worden. De overigen van het reisgezelschap, zijnde inlandsche hoofden, gidsen, tolken en bedienden, ontkwamen het gevaar door eene vlugt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den Februarij.

De Zweedsche ministers die door de commissie tot de staatsregeling van den landdag bij het rijksgezigt waren aangeklaagd, omdat zij eene wordingt hadden gedaan, welke zij naar het inzien der commissie volgens de grondwet niet mogten doen, zijn door gemeld gerechtshof vrijgesproken.

— De Duitsche bondsvergadering heeft den 16den Januarij het volgende besluit genomen:

» Daar het in 't belang des Duitschen verbonds is, dat de Duitsche handwerksgezellen aan geene associatien en vergaderingen deel nemen, waardoor de openbare rust binnen- of buitenslands zou kunnen bedreigd of gestoord worden, zoo zal 1) het reizen der tot de Duitsche bondsstaten behorende handwerksgezellen naar die landen en plaatsen, waar zoodanige associatien of vergaderingen blijkbaar geduld worden, zoolang deze toelating kennelijk bestaat, verboden zijn; 2) Ten aanzien der terugroeping van de handwerksgezellen, zich aldaar ophoudende in landen, waar associatien en vergaderingen van eenen aard geduld worden, en het toezigt over dezelven bij hunne terugkomst in hunne woonplaats, zullen door de hooge regeringen doelmatige beschikkingen gemaakt worden. 3) Over de in Duitschland reizende handwerksgezellen zal door de politie een streng toezigt gehouden worden, inzonderheid ten aanzien der verbindtenissen, welke zij zouden kunnen aangaan. 4) De bondsregeringen zullen zorgen, door hunne gezanten ter bondsvergadering steeds kennis te dragen, naar welke landen en plaatsen zij, wegens daarin kennelijke plaats vindende associatien of vergaderingen van bovengemelden aard, het reizen der handwerksgezellen verboden hebben.

— In een Zwitsersch blad wordt berigt gegeven van een merkwaardig middel, door de revolutionairen gebezigd, om bij de uitgewekene Polen hunnen geest voort te planten of levendig te houden. Men had hun, namelijk, onder den naam van het Nieuwe Testament, een boekje in handen gegeven, waarbij aan Jezus de legrstellingen van de Fransche vrijheidskraaijers in den mond gelegd worden. Waarschijnlijk is dit eene omwerking van het schandschrift, hetwelk ten tijde van de eerste Fransche revolutie verraardigd werd.

— Berigten uit Smyrna van den 27sten december bevestigen dat het Engelsch eskader, hetwelk sints maanden aldaar voor anker lag, naar Alexandrie was vertrokken. Voorts was het district van Orfa door de Egyptenaars ontruimd en door de Turksche overheden in bezit genomen. — Uit Bagdad vernam men door handelsbrieven, dat gebrek Perzie in opstand was, en *Mirza Mohammed Khan*, de zoon van *Abbas Mirza*, de hulp van Rusland had ingeroepen, om van of vijf zijner broeders, die hem den troon betwistten, tot onderwerping te brengen. Volgens sommigen zoude het Russisch legerkorps in Georgien gestationeerd, op gedachte uitnoodiging, tot aan de uiterste grenzen zijn voortgerukt; volgens anderen Perzien reeds zijn binnen getrokken: De opperbevelhebber der Russische troepen aan de Perzische grenzen, moet namelijk reeds bij zijnen aankomst in Tiflis bevel gehad hebben, om aan genoemd verzoek, zoodra hetzelve hem bekend werd, te voldoen, daar *Mohammed Khan* zoo door Rusland als door Engeland als wettig troonopvolger is erkend.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Februarij.

Gisteren hebben de ministers een kabinetsraad gehouden, die meer dan drie uren geduurd heeft.

— De Kerkeraad der Presbyteriaansche Dissenters te Dublin heeft, met overleg der Presbyteriaansche Synode van Ierland, den minister *Peel* een brief toegezonden, om hem hunnen dank te betuigen voor de welwillende gezindheid, onlangs uit naam van het gouvernement, door hem, jegens de Dissenters aan den dag gelegd. De minister heeft daarop geantwoord, hoe hij ook hieruit met genoegen opmerkte, dat de meerderheid der Protestanten, die van de Gevestigde Kerk afwijken, op verre na niet zoo ongunstig jegens het tegenwoordig Kabinet gestemd is, als men zou moeten opmaken uit de hevige besluiten, onlangs door die van Birmingham genomen.

— Volgens tijdingen uit Canton, tot den 30sten Augustus, was lord *Napier*, die te lijt had, de laatste besluiten van het Engelsche Gouvernement omtrent den vrijen handel aan de Chinesche Regering bekend te maken, en tevens alles aan te wenden ter verwerving van eenstemmigheid onder de Engelsche onderdanen in dat Rijk, door de Chinesche autoriteiten en handelaars zeer slecht ontvangen, en had de door hem aangewenden weigering der Britsche Kooplieden, om met de inlandsche tolk bijeenkomst te houden, aan bevel van den gouverneur ten gevolge gehad, waarbij alle handelbetrekkingen met de Britten gestaakt werden. Men vleide zich echter, dat de opgeworpene zwarigheden, ondersteund door de tegenwoordigheid van twee Engelsche oorlogschepen, de Chinezen tot gunstiger gedachten brengen zouden.

— Het verontrustte de oldaar gevestigde Europeanen het afsterven, op den 11den Augustus, van den beroemden doctor *Morrison*, die sich ten opzigte der Chinesche letterkunde eene ongemeene kennis had verworven, en zo belangeloos aanwendde ter bevordering der belangen zowel der Engelschen en Indoschlingen.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 4den Februarij.*

TARWE. — In eenen doen: 127 ℔ ord. N. Zeeuwsche *f* 162; - 123 puike N. Vriesche *f* 185; - 126 Pommers. *f* 155; - 125 N. Vriesche *f* 185 zeilende.

ROGGE. — Goed prijshoudende, bij partijen is verkocht: 120, 122 ℔ Rhijn *f* 140, 144; - 124 Overijss. *f* 146; - 125 Drenths. *f* 145 zeilende; - 120 Nassau-dietsche *f* 142.

GARST, HAVER en BOEKWEIT. — Zonder handel.

Beurszprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 4den Februarij.*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. uur		laagste koers.	hoogste koers.	koers 4en h.u.
NEDERLAND. pCt.				pCt.			
Werk. Schuld 2½	55⅛	55⅜	55½	Cert. dito 18⅝ 5	99⅛	99¼	99¼
dito dito 5	101	101⅛	101⅛	Obl. te Lond. 5	101		
Uitgestel. dito.	1 11/16	1 12/16	1 12/16	Certificaten 5			
Kasbill. dito.	25 7/16	25 9/16	25 9/16	Bank actien 0	72½	72½	
Amort. Syndic. 2½	95 7/16	95½	95 7/16	Certific. dito 5	71⅜		
Dito. dito. 3½	79 11/16	79⅝	79⅝	PORTU.			
Schatkistbill. 6	101			Aand. L. fl. 300	125½	125¾	
Oorlogslast. . 5	100⅜	100 3/16		PRUISSEN.			
Leening 1831. 6				Dito dito R. 50.	112¾		
Hand.-Maats. 4½	105¾	105⅞		Neg. L. 1830. 4			
FRANKRIJK.				OOSTENRIJK.			
Ins. Grootb. . 3				Aand. L. *f* 100.			
ENGELAND.				Dito dito 250. 4	427		
Dito p. 12 Aug. 3				Metalliek. . . . 5	99¾		
SPANJE.				Dito L. gen. . 5			
Certific. Amst. 5	45 9/16	45⅜	45 11/16	Dito. 2½			
Dito *f* 1000. . 3	27½	27⅝		Obl. *Goll&C.* 5			
Uitg. 3 pc. Sch. 5	15⅜	15⅝	15¾	Dito. 4	90⅞		
Cort. B. Lond. 5	42½	42⅞	42 9/16	Ween. B. ach 3			
NAPELS.				N. Ween. Aand.	714		
Certific. *L&B.* 5	90			DENEMARKEN.			
Dito *Falc.&C.* 5	90⅝			Leen. te Lond. 3			
Leen. Lond. *R.* 5				BRAZILIEN.			
RUSLAND.				Dito *Rotsch.* 5	84¾	85	85
Obl. *Hope* 1822 5	103⅜			GRIEKSCHE			
Dito 18 23/33 . . 5	104⅛			Dito te Lond. 5			

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 78 jaren en 4 maanden, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe ARNOLDA CATHARINA DE BRUIN, geboren BLES. Dit bevende deze tot algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden.

G. J. VAN REENEN.

Uit aller naam.

den 3. Februarij 1835.

Op verzoek, [illegible] lijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** W. MESSCHERT, Boekverkooper te Amsterdam, heeft uitgegeven en aan de Boekhandelaren in de voornaamste Steden verzonden:

1. LETTRE à Mr. Dl SERRURIER, *Pasteur de l'Église Wallonne de Dordrecht*, au sujet de son sermon: » Sur l'attachement aux principes de la Réformation, considéré comme » le meilleur moyen de ne pas se laisser entraîner par les » erreurs, qui déchirent le sein de l'Église" par L. G. JAMES, *Pasteur de l'Église Wallonne de Breda.* . . . . *f* 0,30.
2. DAGVERHAAL VAN JEAN MIGAULT, of Wederwaardigheden van een Protestantsch Huisgezin uit Poitou, ten tijde der herroeping van het Edict van Nantes. Naar een handschrift onlangs gevonden in handen van eenen der nakomelingen van den Schrijver. Uit het Fransch vertaald door P. B. BÄHLER. . . . . *f* 1,20.

BIJ DE UITGEVERS DEZER ZIET HET LICHT:

DE MILITAIRE SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

DERDE DEEL, JANUARIJ 1835, nº. 7.

Houdende dit Nommer de volgende belangrijke Bijdragen in:

I. SCHETS der voornaamste Krijgsgebeurtenissen in Polen, in den jare 1831. Voorwoord en Inleiding. — II. IETS over de Buskruidmagazijnen. — III. IETS over de *Dictionnaire raisonné d'Equitation par F. Baucher*, door den Ritmeester B VAN MUELLEM. — IV. VELDKOOKGATEN. — V. NECROLOGIE: *Jan Ernst Wildeman*, in leven Generaal-Majoor van den Algemeenen Staf en Opperbevelhebber der vesting Breda, door den Hoogleeraar aan de Militaire Akademie te Breda, J. BOSSCHA. — VI. INVALLENDE GEDACHTEN, over het nut en het doel der Schietoefeningen. — VII. VERSCHEIDENHEDEN. — VIIe. BIJLAGE, behelzende de jongste Promotien, Verplaatsingen enz. bij het Leger.

Bij bovengemelden is mede verkrijgbaar:

JAARBOEKJE VOOR 1835, uitgegeven op last van Z. M. des Konings.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.